

Fältrapporten

NR 4 • SEPTEMBER 2024

Läget i fält med Hushållningssällskapens växtodlingsrådgivare, hortorådgivare och försöksledare

Fältrapporten

Fältrapporten från Hushållningssällskapet visar läget i fält från norr till söder med regelbundna rapporter, över odlingssäsongen. Rapporten baseras på intervjuer med Hushållningssällskapets växtodlingsrådgivare över hela landet och den ger en inblick i vad som är aktuellt i växtodlingen när det gäller skördeprognoser, sjukdomstryck, insektsangrepp, kväveupptag och mycket annat.

Vill du veta mer? Välkommen att kontakta oss!

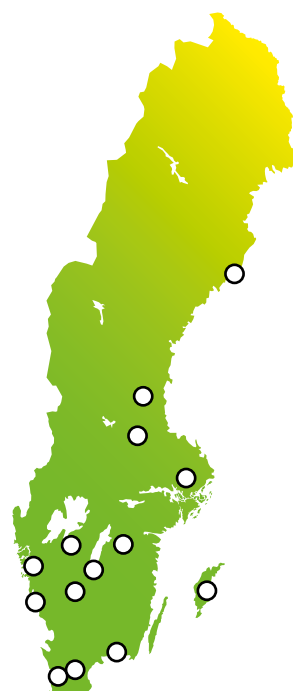
I denna fältrapport

- Hur är läget i fält i ditt område?
- Hur ser dina kunder på framtiden?

Frågorna är besvarade 9-10 september. Vi reserverar oss för att läget kan ha förändrats sedan dess. Vänligen kontakta våra rådgivare för dagsfräsch rapport.

Texter: Boel Trulsson

Foto omslagsbild: Sofie Pålsson

Hitta direkt i Fältrapporten

Norrboten-Västerbotten

Marie Björs, Umeå.....4

HS Konsult

Henrik Bergman, Bollnäs.....5

Marcus Eriksson, Uppsala.....6

Marlene Lindenthal, Stora Skedvi.....8

Jönköping

Andreas Svensson, Huskvarna.....9

Östergötland

Ylva Johansson, Vreta.....10

Gotland

Clara Kjellström och Frida Lindvall, Roma.....11

Västra

Martin Niklasson, Kungälv.....13

Svante Andersson, Skara.....15

Sjuhärad

Katarina Berlin Thorell, Länghem.....16

Kalmar Kronoberg Blekinge

Elin Almén, Bräkne-Hoby.....17

Halland

Sofie Pålsson, Falkenberg.....18

Skåne

Olof Pålsson, Borgeby.....19

Mats Håkansson, Hörby.....20

Vi finns i hela landet

Hitta fler rådgivare och alla våra tjänster på vår webb

www.hushallningsallskapet.se

Marie Björs Växtodling
marie.bjors@hushallningssallskapet.se
073-803 87 20

UMEÅ

Avkastningen från vallarna har varit helt ok, dock hade man en del kvalitetsproblem med andraskörden

Hur är läget i fält i ditt område?

– Man är igång och tröskar den sista spannmålen, det är framförallt korn och vårvete som är kvar. Det var ganska blött när man började att tröska för ett par veckor sedan, men det fina vädret förra veckan gjorde att det är bättre bärighet nu. Dock tog insådderna en del skada under den första tröskperioden på grund av körsador och det kan ge ett sämre utfall på vallarna nästa år. På grund av att det var blött blev spannmålsskörden i vissa fall senarelagd och det kan ha påverkat kvaliteten. Det är för tidigt att dra några slutsatser kring avkastningen på spannmålen men det är än så länge inte några katastrofsiffror. Vissa känsliga sorter har tagit skada av högt svamptryck så vissa fält har sämre avkastning, mellan 80 och 90 procent av normalskörd.

Sistaskörden av vallarna borde vara klar, man började i mitten av augusti och de flesta hann avsluta vallskörden innan det var dags att tröska. Avkastningen från vallarna har varit helt ok, dock hade man en del kvalitetsproblem med andra-skörden. Eftersom det är gott om markfukt och ganska varmt kan man behöva putsa sina vallar inför vintern om sista skörd togs tidigt.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det är låg investeringsvilja i området. Dock är det en del som väljer att investera i markkartering på grund av det bidrag för precisionsodling som lantbrukarna kan få från och med nästa år. Från Hushållningssällskapetets sida uppmuntrar man sina kunder att satsa på täckdikning bland annat, men än har man inte sett något resultat av det.

Det har varit en del kvalitetsproblem med andraskörden av vallarna.

Henrik Bergman Växtodling
henrik.bergman@hushallningssallskapet.se
073-039 14 16

○ BOLLNÄS

Mjölkbönderna satsar en del och bygger nya stallar och utökar antalet robotar, även på köttdjurssidan görs utökningar.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Det har varit full fart med skörden, men regn under natten som gick har gett en paus. Cirka hälften av arealen i området är skördad. Vårkornet har överraskat positivt när det gäller avkastningen. Havren har gett normalt eller något under, dock såg man en del sena angrepp av kronrost på havren, men man vet inte i vilken grad det påverkat avkastningen. Vårvetet har gett låga skördar, dock har det varierat mycket, framförallt beroende på fuktillgången i maj och juni då det var väldigt torrt. Våroljeväxterna har gett hyfsade skördar, framförallt är det vårrysben som gått bra i området. Höstsåden är färdigtröskad men med ganska låga skördar.

De flesta har just avslutat tredjeskörden på vallarna. Det har varit bra vallskördar och man har fått ihop sitt grovfoderbehov inför vintern. Majsen ser väldigt fin ut och man påbörjar skörden om någon vecka. Man har kunnat ta in mycket halm och det brukar vara en bristvara i området, men så är inte fallet i år.

Man har sått mer höstspannmål än vad man brukar i området, beroende på att man kom igång tidigt med skörden. Höstvetet ser fint ut och det fick ett välbehövligt regn för cirka tio dagar sedan. Höstrybsen ser ok ut och den är inte lika känslig för angrepp av rapsjordloppa som höstraps är.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– De rena växtodlingslantbrukarna har ofta något komplement till jordbruket som snöröjning och skogsentreprenad. När det gäller maskininvesteringar är man försiktig, man håller igen efter den dåliga skörden 2023. Mjölkbönderna satsar en del och bygger nya stallar och utökar antalet robotar, även på köttdjurssidan görs utökningar.

Det finns ett stort behov av täckdikning i området, men då det är mycket arrendemark, görs det inte så mycket åt det. Det har varit sparsamt med ansökningar för investeringsstöd till täckdikning bland dem som inte äger marken själva. Totalt sett är man glada över att 2024 blir ett bättre år än 2023.

Nedan: Höstvetet Julius, sått 28/8, Hälsingland. Nederst: Höstrybs Largo sått 8/8, Hälsingland. Foto: Henrik Bergman

Marcus Eriksson Växtodling

marcus.eriksson@hushallningssallskapet.se

070-252 62 25

○ UPPSALA

Investeringsviljan är kopplad till årets skörd och en del är fortfarande påverkade av förra årets dåliga resultat och funderar på att kanske arrendera ut istället för att fortsätta med sitt lantbruk.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Skörden är till största del avklarad. Det finns lite vårsäd, åkerbönor och våraps kvar att tröska. Avkastningen har varierat väldigt mycket men de flesta har nog tagit en lägre skörd än förväntat på spannmålen. I vårsäd har man sett allt från 1,2 till 7 ton per hektar med låga rymdvikter där det varit svaga skördar. Det kan delvis bero på rostangrepp som inte behandlats. Behandlingen av rost har gett stora utslag i nollrutor på gårdar och det ska bli intressant att se de officiella försöksresultaten. I år har det varit vanligt med kornrost, en skadegörare som normalt inte är ett problem norr om Mälaren. I vårvete har det varit ganska omfattande angrepp av både gul- och brunrost och i havren har det varit både kron- och svartrost.

Höstveteskörden varierar även den och även höstvetet har varit angripet av rost. Gulrost tidigt i mottagliga sorter och sedan kom brunrosten efter axgång. Det var överlag fina bestånd som hade bra betingelser under tidig vår och en gynnsam maj vilket gjorde att många har satsat ordentligt i årets höstveteodling men sedan har skördeutfallet varierat stort. I en del fält, framförallt där vete återkommer ofta i växtföljden, såg man när det närmade sig skörd, ax som inte matade fullt ut med skrupna kärnor eller till och med till synes tomma småax som självklart drog ned skörden mot den förväntade. Det har funnits en del svarta ax och dessa analyseras för att få veta vad som orsakar dem, det finns teorier om exempelvis stråbassvampar och rödsotvirus.

Höstsådden är igång för fullt, men eftersom det varit så torrt under augusti har man inte fått spillsäden att gro i de reducerade bearbetnings-systemen, utan det finns risk att den gror samtidigt som den sådda grödan när regnet väl fuktat igenom den torra jorden. Det kan ge väldigt täta blandbestånd då man inte kan spruta bort spillsäd av exempelvis korn eller vete och därmed ge ökad risk för utvintringssvampar.

Gul- och brunrost, obehandlat flaggblad höstvete, 8 juli.

Foto: Marcus Eriksson

Man började så höstraps i början av augusti och den som är direktsådd ser bra ut, medan den som är sådd med andra etableringsmetoder och där rapsfröna hamnat i torr jord ser väsentligt sämre ut med fältuppkomster på runt 50 procent. Självklart finns det en del fält som fått regn efter sådden och kommit upp bättre men de flesta rapsfält är glesa och ojämna så här långt. Det kom lite regn i slutet av augusti som startade igång de frön som legat torrt så det börjar fylla i de luckiga bestånden.

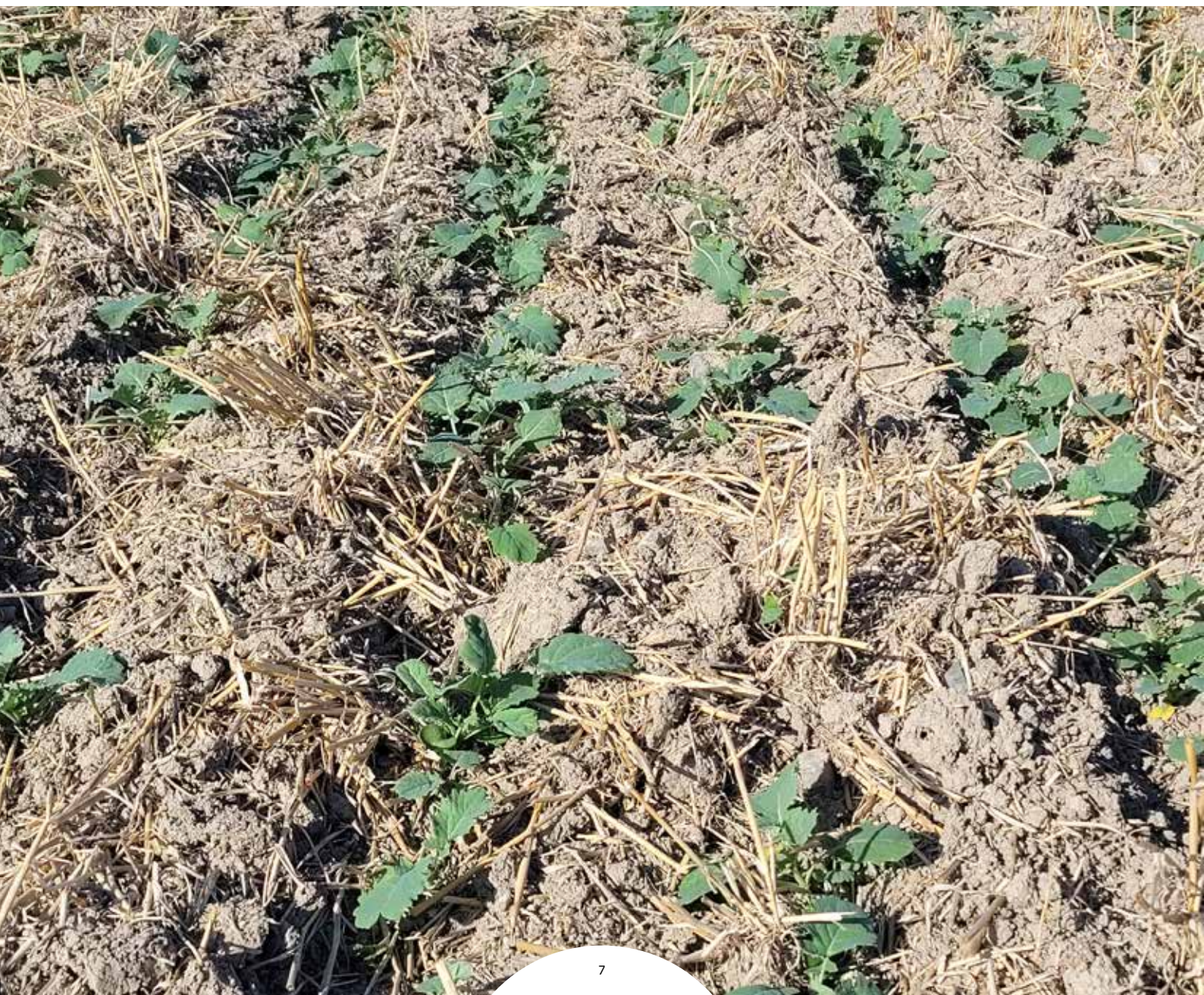
Man är färdiga eller i uppstarten av sista vallskörden, beroende av vilket skördesystem man använder. De som räknar med fyra skördar har en tid kvar till sista tillfället. Totalt sett har det varit bra vallskördar över säsongen men en torr augusti har satt ned tillväxten nu på slutet inför sista skörd.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Investeringsviljan är kopplad till årets skörd och en del är fortfarande påverkade av förra årets dåliga resultat och har man tagit en dålig skörd även i år så finns det dem som funderar på att kanske arrendera ut istället för att fortsätta med sitt lantbruk.

De som lyckats med bra skördar i år och vill satsa framåt satsar på markvårdande åtgärder som kalkning och dränering.

SeedHawk-sådd höstraps, bild tagen 26 augusti.
Foto: Marcus Eriksson

Marlene Lindenthal Växtodling
marlene.lindenthal@hushallningssallskapet.se
072-092 16 28

I många fall satsar man på att investera i sin mark med kalkning och översyn av sin dränering

Hur är läget i fält i ditt område?

– Det mesta av skörden i området är klar och det har rullat på bra, lantbrukarna är i fas. Avkastningen har varit väldigt varierande, men genomsnittet blir bra. Nederbörden har kommit väldigt lokalt, vilket gjort att det varit väldigt torrt på en del gårdar och bättre förutsättningar på andra gårdar. Man har även sett stora skillnader inom samma gård. Jordarten påverkar också, om det är kapillära jordar eller inte.

Höstsådden rullar på och i vissa fall har man kunnat så och tröska samtidigt, även om skörden prioriterats. Det var fint väder vid rappsådden, men väldigt torrt, vilket gett en ojämn uppkomst. Många har tagit en tredje vallskörd och en del planerar även för en fjärde. Tredjeskörden togs tidigt och det blev en bra skörd. Återväxten ser bra ut vilket gör att det finns en risk för att den blir för frodig inför vintern, vilket kan leda till angrepp av utvintringssvampar.

Man testar majs till ensilage och det ser väldigt bra ut inför skörden, trots att man befinner sig på gränsen till för långt norrut. Man har testat tidigare, för 10 till 15 år sedan, med dåligt resultat, de nya majssorterna passar klimatet i Dalarna bättre. Det är väldigt torrt i området, det dammar när man plöjer, det är en stor skillnad jämfört med förra året då man fick stora mängder nederbörd på väldigt kort tid.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– I många fall satsar man på att investera i sin mark med kalkning och översyn av sin dränering. Någon enstaka satsar på ny täckdikning.

En del lantbrukare söker andra affärsmöjligheter för att få en bättre säkerhet i företaget. Många lider fortfarande av det dåliga 2023 och fick man dåliga skördar även i år, blir det tufft.

Höstraps på väg upp och vallskörd lagrad i limpa bakom.
Foto: Ebba Hellstrand

Andreas Svensson Växtodling
andreas.svensson@hushallningssallsskapet.se
070-829 09 71

Det satsas en del på nya lagårdar med mjölkrobotar och det görs även en del investeringar i köttdjursstall och det som kanske sticker ut är att det en del unga lantbrukare, under 35 år, som satsar.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Det mesta är tröskat i området, men det finns lite vårvete, havre och vårårgvete kvar. Vårsåden avkastade bra, men det gjorde inte höstsåden, förmodligen beroende på att det var torrt och kallt i samband med bestockningen i våras. Dessutom var det en del fält som stod under vatten i vintras. Höstsåden gav i något fall 2,5 ton per hektar att jämföra med normalskörden på 6 ton.

Vallskörden har gått bra, många lantbrukare har tagit tre skördar och inväntar fjärdeskörden. Eftersom en del lantbrukare har väldigt gott om grovfoder på lager, väljer man att så en större areal höstsäd och minska på sin vallareal. Höstsådden är igång för fullt, och höstraps och höstrybs är i jorden sedan några veckor. Totalt sett känns det som en lugn och kontrollerad höst i området.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det satsas en del på nya lagårdar med mjölkrobotar och det görs även en del investeringar i köttdjursstall och det som kanske sticker ut är att det en del unga lantbrukare, under 35 år, som satsar. För övrigt satsas en del på täckdikning och bevattningsanläggningar.

Ylva Johansson Växtodling
ylva.johansson@hushallningssallskapet.se
070-829 08 56

Fler har valt att markkartera i och med precisionsodlingsstödet, och det har lett till ett ökat intresse för kalkning.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Höstgrödorna är tröskade och många lantbrukare är besvikna på utfallet, både för höstspannmål och för höstraps, man räknar med cirka 20 procent lägre än genomsnittsskördarna i området. Höstvetet såg väldigt fint ut under säsongen men det har blivit låga kärnskördar och framför allt låga volymvikter. Kärnorna är dåligt matade och vad det beror på vet man inte helt säkert. Förmodligen är det en kombinerad effekt av den blöta våren, sena kväveleveranser, mycket rost och även de svarta ax som man hittat i en del höstvetefält runt om i området. Protein och falltal ligger däremot i de flesta fall bra. Det positiva i år har varit det fina vädret vid skörd som lett till låga vattenhalter. Det har också gått mycket bra med både tröskning och höstbruk.

Vårspannmålen ser ut att ha gett normal- till något lägre än normalskörd. Det var mycket sena sådder i området där många inte kom ut för att så förrän i slutet av maj. Detta har gett en kort säsong med en del brådmognad som påverkat kärnskorde negativt. Havren har låga rymdvikter vilket kan påverka möjligheten att sälja som gryn. Avkastningen har däremot blivit bättre än förväntat på vårspannmålen eftersom förhållanden efter sådd blev relativt bra med värme och omväxlande regn. Det har också blivit mycket halm.

Åkerbönorna är inte skördade än och det ser ut att bli en sen skörd på grund av den sena sådden. De ser däremot fina ut med många baljor per planta.

Vallarna har gett mycket bra skördar, tack vare mycket regn. Man är klar med tredjeskörden i området och även den har gett hög avkastning. Sådd av höstraps är avklarad och den har kommit upp fint förutsatt att man bekämpat mot sniglar. Råg och rågvete är på gång att sås och en del har sått höstvet. Nu är det väldigt torrt i jorden och man har svårt att få till ett bra bruk och man kämpar med att få sönder jordkokorna på lerjordarna.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det är allt fler som intresserar sig för täckdikning på grund av det stöd som finns att söka. Under de nederbördsrika perioderna de senaste åren har man uppmärksammat var problemen finns. De fält som varit bra dränerade har klarat nederbörden bättre.

Fler har valt att markkartera i och med precisionsodlingsstödet, och det har lett till ett ökat intresse för kalkning. För övrigt ser man inget direkt investeringsug. Man håller igen efter den dåliga skörden 2023.

Clara Kjellström Växtodling
clara.kjellstrom@hushallningssallskapet.se
072-071 68 47

Frida Lindvall Växtodling
frida.lindvall@hushallningssallskapet.se
0720-71 42 91

Problemogräsen vitblära och hönshirs har ställt till det för de gotländska lantbrukarna.

Hur är läget i fält i ditt område?

– De flesta har tröskat klart, vårgrödorna på myrjordarna tröskades sist. Generellt varierar skördarna och även nederbörden har varierat mycket, från 20 till 40 mm. Höstrapsen blev en besvikelse, i många fall gav den under tre ton per hektar och bara undantagsvis över fyra ton. Höstspannmålen låg ganska normalt på cirka sex till sju ton per hektar men det varierar förstås. Vårkornet blev årets besvikelse, skörden låg på ett till två ton på de sämre fälten. Man vet inte exakt vad det beror på men stora jordloppsangrepp, främst av kornjordloppa, men även andra jordloppor, kan vara en del av problemet.

Vallarna gav bra på förstaskörden, sedan har det varit sämre. I vissa fall måste man stödutfodra på betena nu.

Höstrapsen har inte kommit upp överallt och det är ojämn uppkomst, det var väldigt torrt bruk vid sådden. Man hoppas att regnet som kommer denna vecka ska hjälpa till. Generellt ser den höstraps som såtts med direktsådd bättre ut den som såtts med andra etableringsmetoder. Man har sett angrepp av rapsjordloppa som nu är bekämpat och man har även sett kålbladssteklar i gulskålarna som är utplacerade.

Korn- och stråjordloppor har skapat problem på Gotland.
Foto: Frida Lindvall

Dålig uppkomst i höstraps i och med torra.
Foto: Clara Kjellström

Sådd av höstspannmålen dröjer eftersom det är väldigt torrt och man känner oro för rödsotsvirus. Allmänt har det varit ett år kantat av växtskyddsproblem. Det har varit mycket insektsangrepp och mycket svamp. I kornet såg man ovanligt sena angrepp av kornrost. I odling av ärter har man sett angrepp av svamp och någon okänd insekt som än inte är identifierad. Detta är problematiskt då många odlar utsädesärt.

I vårrapsen var det stora angrepp av kålmal i våras. Det finns nu oro för att senare generationer ska ge sig på höstrapsen. Även problemogräsen vitblära och hönshirs har ställt till det för de gotländska lantbrukarna.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Hampaodlingen på Gotland har ökat, både till frö och till fiber. De många turisterna på Gotland har gjort att det finns marknad för gårdsbutiker på Gotland. Det ställs många frågor kring täckdikning och bevattning.

Hushållningssällskapet Gotland arbetar i projektet ”Hållbart vatten för framtiden” för att öka sin egen och kundernas kompetens om hantering av vatten. De låga skördarna i år skapar en viss pessimism bland lantbrukarna, som säkert påverkar investeringsviljan. Men det kan kanske sporra vissa att investera för att trygga framtida skördar.

Ovan: Hönshirs i vall. Nedan: Vitblära.
Foto: Clara Kjellström

Martin Niklasson Växtodling
martin.niklasson@hushallningssallskapet.se
0521-72 55 22

Man har blivit bättre på att se vad man får för pengarna.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Förra veckan hände mycket i området. Det var vallskörd, tröskning, sådd och halmpressning, allt för att hinna klart före den utlovade nederbörden denna vecka. Spannmålsskörden har varit lite varierande när det gäller avkastning och kvalitet, men generellt har de flesta varit nöjda tack vare bra väder och låga vattenhalter. Man har pressat mycket halm som ofta är en bristvara i området. Det allra mesta är tröskat i området. Avkastningen på spannmål har varierat från att det knappt varit lönt att tröska till ganska bra, men för att nå dessa ganska bra skördar har det gått åt mycket växtnäring samt svamp- och insektsmedel. Man har även haft en del påverkan av fritfluga, problemen varierar med såtidpunkt och väder. Fritflugeangreppen ger kvalitetsproblem; små och lätta kärnor.

Vallskördarna har gått bra, men man har i vissa fall haft en del problem med bärigheten. I vårspannmålen har man stora problem med hönshirs. Det krävs ofta två herbicidbekämpningar för att hantera detta besvärliga ogräs. Det förökar upp sig kraftigt och finns kvar i marken.

De ekologiskt drivna jordbruken i området har drabbats extra hårt i år på grund av insektsskador, svampangrepp och dålig kväveeffekt. Inför kommande år finns det anledning att se lite positivare på sin odling, då det finns väldigt god tillgång på rötresten, något som bör trycka ner priserna på pelleterad gödsel.

När det gäller höstspannmålen som såtts nu är det bra med den lite lägre temperaturen som är på väg, eftersom kallare väder minskar insekstrycket och man hoppas på lite svalare väder framöver. Höstrapsen har mått bra av de höga temperaturerna och det finns gott om fukt i marken.

I vårspannmålen har man stora problem med hönshirs.
Foto: Hushållningssällskapet

Hur ser dina kunder på framtiden?

– En trend man ser i området är att lantbruken ökar sin areal och köper allt större maskiner. Tidigare startades en del gårdsbutiker och bed & breakfast som alternativa driftsinriktningar, men det har man inte sett de senaste åren.

Det finns lantbrukare som jobbar som snickare på vintern, en del större lantbruk tar uppdrag med fastighetsskötsel och snöröjning på vintern. Att man kompletterar sitt lantbruk med en grävmaskin och därtill hörande entreprenaduppdrag är ganska vanligt. Många satsar på täckdikning tack vare det stöd som finns för detta, dock blir en del arrenderad mark eftersatt när det gäller täckdikning då markägaren inte alltid ser värdet i en sådan investering.

I området görs en del investeringar i nya stallar, torkar och maskiner, medan en del väljer att investera i en grävmaskin istället för lantbruksmaskiner. Man har sett en trend i att investera i ökad mängd insatsmedel, även av den typ där man inte sett vetenskapligt bevisade merskördar. Nu verkar man istället mer jämföra avkastning och spannmålspris och se mer på försöksresultat. Man besinnar sig men utan att missa de viktiga grunderna, som att det kan vara bättre att dränera och sprida åtta ton kalk istället för att lägga lättlöslig kalk årligen. Man har blivit bättre på att se vad man får för pengarna.

Större maskiner, snöröjning och entreprenaduppdrag är några av trenderna bland lantbrukarna i området.
Foto: Pixabay

Svante Andersson Växtodling
svante.andersson@hushallningssallskapet.se
0511-248 18

Många lantbrukare i området fokuserar på att ta igen det de förlorade under det besvärliga 2023 och man hade hoppats på att 2024 skulle vara bättre avkastningsmässigt.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Skörden är i princip klar, all spannmål, förutom lite vårvede, är tröskad. Dessutom finns det lite vårrops kvar och likaså åkerböna. Man har skördat mycket halm i området med bra förutsättningar. Avkastningsmässigt har man generellt sett varit något under medelskörd i spannmålen. Grödorna har sett väldigt fina ut och man har trodde på en skörd på kanske tio ton, men det blev 8,5 ton per hektar. I havren har man fått bra volymer men rymdvikten har varit låg och en del har inte klarat kraven för grynhavre. I malkornet har man sett låga proteinhalter, men man har klarat kraven för mältning. Höstrapsen hade en kort blomning vilket gav avkastning något lägre än genomsnittet.

Vallarna har gett stora volymer men man har sett väldigt lågt energiinnehåll. Majs har fått ett uppsving i området, men med låga energi- och proteinvärden i vallen blir det en utmaning foderstatsmässigt. Många bygger grovfoderlager för att säkerställa att man har grovfoder även om det skulle bli ett torrår framöver.

Höstsådden är i full gång. En del är klara medan andra är halvfärdiga. Allt höstkorn är sått. Det höstsådda har goda förutsättningar med god fukt i marken.

Höstrapsen ser bra ut och den såddes i rätt tid. Man har sett enstaka rapsjordloppor och förvånansvärt lite sniglar. På en del tyngre jordar har uppkomsten varit lite sämre, men generellt ser höstrapsen väldigt fin ut. Man har sått stora arealer i området. Potatisen bör bli hyfsad avkastningsmässigt. Man har börjat blastdöda men inte börjat att ta upp potatisen än.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Många lantbrukare i området fokuserar på att ta igen det de förlorade under det besvärliga 2023 och man hade hoppats på att 2024 skulle vara bättre avkastningsmässigt. Man håller igen när det gäller maskininvesteringar. Mjölkbönderna är något positivare än växtodlarna tack vare att mjölkpriset gått upp.

Täckdikning är högaktuellt i området. Man har exempelvis sett höstrågsfält med samma förutsättningar förutom att det ena fältet var väl täckdikad och det andra hade eftersatt dränering. Det täckdikade fältet gav nio ton råg medan det andra gav fem ton per hektar. Intresset för markkartering har ökat och många satsar på att höja sin markstatus.

Höstrapsen ser bra ut och den såddes i rätt tid.
Foto: Svante Andersson

Katarina Berlin Thorell Växtodling

katarina.berlin@radgivarna.nu

0325-618 616

Lantbrukarna är rätt luttrade och vet också att det går upp och ner över tid.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Många passade på att ta sista vallskörden nu i dagarna, före regnet som kommer nu. Det mesta är tröskat i området, men det kan finnas lite vårsäd och åkerböna kvar att tröska. Majsskörden kommer längre fram och den bör ha gynnats av den varma perioden vi haft. Överlag har det rullat på bra i skörden denna höst.

Skördenivåerna är varierande och de har väl inte riktigt uppfyllt förväntningarna, framförallt inte på höstsåden och det beror förmodligen på att det var väldigt blött i vintras. Vårsåden har avkastat något under normalt, och det beror på att det blev sen sådd på många håll eftersom våren var blöt. De som lyckades så tidigt på lätta jordar har fått bättre skördar.

Vallarna har producerat bra avkastningsmässigt, tack vare att det funnits gott om vatten. Men energin i förstaskörden är låg eftersom utvecklingen gick extremt snabbt i början av sommaren. För en del blev förstaskörden väldigt sen, då sommarens regn kom emellan.

Höstsådden är påbörjad i området. Det börjar komma en del observationer och frågor kring problemogräset hönshirs.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det finns många mjölkproducenter i området och det har ju varit tufft under många år, många mindre företag har försvunnit. De duktiga finns kvar och satsar och växer, det följer den strukturutveckling man ser i landet generellt. De höga räntorna gör det svårt för många som investerat, men de försöker hålla sig kvar.

Det är inte många som satsar på diversifiering utan man fortsätter kämpa på med mjölk- och köttproduktion vilket är det vi har bäst förutsättning för här. Lantbrukarna är rätt luttrade och vet också att det går upp och ner över tid.

Elin Almén Växtodling

elin.almen@hushallningssallskapet.se

070-296 84 17

BRÅKNE-HOBY

Potatisskörden ser ut att bli bra och det är hög stärkelsehalt i stärkelsepotatisen

Hur är läget i fält i ditt område?

– I Kronoberg och norra Kalmar län är man inte helt klara med skörden, det är man däremot i södra Kalmar län och Blekinge. Spannmålsskörden har varit väldigt varierande, höstspannmålen har gett något under normalskörden medan vårspannmålen har varierat från väldigt bra till väldigt dålig. Totalt sett räknar man med att spannmålen gett något under normalskörd. Att man inte fått högre skördar i framförallt höstveten kan till största del bero på försommartorka men även på högt sjukdomstryck tidigare i våras av rost. Man har hittat en del svarta ax både i vår- och höstspannmål. Man har lämnat dessa för analys för att ta reda på vad som orsakar dem. Höstrapsen gav normala skördar i området. Man är klar med fjärdeskörden av vullen och i hela området har man tagit bra vallskördar under säsongen. Man är i startgroparna för skörd av majs.

Man har fått in den mängd halm man behöver, det ser inte ut att bli halmbrist denna säsong. Potatisskörden ser ut att bli bra och det är hög stärkelsehalt i stärkelsepotatisen. Dock är det tydligt om man missat att bekämpa bladmögel, då det varit goda förutsättningar för denna sjukdom med varma och fuktiga nätter.

Höstrapsen är sådd för ett tag sedan och eftersom det är torrt i marken har en del lantbrukare valt att bevattna sin raps. Dock kom det 5 till 10 mm regn föregående natt. Det har inte blivit så stora angrepp av sniglar i höstrapsen som man befارade. Man förbereder för sådd av höstsäd nu. Hönshirs har blivit ett allt större problem. Det har varit stor spridning och det känns oroväckande tycker både lantbrukare och rådgivare. De glesa bestånden 2023 kan ha påverkat uppförökningen. Detta måste tas på allvar då hönshirs helt kan konkurrera ut grödan.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det kommer in en del ansökningar om täckdikningsstöd, så det finns ett visst intresse för täckdikning. Det finns en viss investeringsvilja hos animalieproducenterna och rådgivarna på byggsidan har mycket att göra. När det gäller maskininvesteringar är man mer tveksam, då priserna gått upp mycket under de senaste åren.

Det är en del funderingar kring rapsodling. Det är en osäker gröda som kräver mycket insatsmedel, priserna sjunker och vintrarna kan bli svåra för rapsen. När det gäller potatis är det positivare tongångar och intresset för grödan ökar.

Hönshirs har blivit ett allt större problem, här i vårkorn, Blekinge. Foto: Elin Almén

Det varit goda förutsättningar för bladmögel i stärkelsepotatisen. Foto: Elin Almén

Sofie Pålsson Växtodling
sofie.palsson@hushallningssallskapet.se
0700-25 14 24

Det köps en hel del utrustning för precisionsodling och man planerar för styrfiler och liknande.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Höstvetet blev en besvikelse i området. Det såg fint ut men skörden blev låg. Det kan bero på att de blöta förhållandena tidigare på säsongen gav ett grundare rotsystem. Höstkorn och höstråg presterade som förväntat. De vårsådda grödorna har gått bra och framförallt vårkornet har varit riktigt bra, förutsatt att där inte stått vatten. Vallarna har gett bra skördar i området. Majsen är inte skördad än men den ser ut att bli bra. Potatisskörden har börjat tidigare än vanligt på grund av priset som är ”all time high” just nu.

Höstrapssådden gick bra och den raps som såddes tidigast har blivit tillväxtreglerad. Man har sett angrepp av rapsjordloppa och kålbladsstekellarver på höstrapsen, men variationen är stor mellan fält. Långt ifrån alla är uppe i bekämpningströskeln. Man har börjat så höstsåden, men på grund av det regn som inledde veckan, har man tagit en paus.

Nedan: Stubbearbetat fält.
Foton: Sofie Pålsson

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det pratas mycket om dränering och täckdikning, mycket på grund av det stöd man kan få om man investerar i täckdikning. I området såg man stora skillnader mellan bra och dålig täckdikning under 2023, då man i delar av Halland fick 400 mm mer nederbörd än årsgenomsnittet.

Det köps en hel del utrustning för precisionsodling vid nyinvesteringar och man planerar för styrfiler och liknande. I den mån man gör en större investering är det mycket övervägande innan man bestämmer sig.

Majsen ser ut att bli bra, i höstrapsen har man sett angrepp av rapsjordloppa.

Olof Pålsson Växtodling
olof.palsson@hushallningssallskapet.se
010-476 22 90

I höstvetet kan de svarta axen ha påverkat avkastningen, och man forskar i vad som orsakat dem

Hur är läget i fält i ditt område?

– Skörden blev klar tidigt, nu är det endast åkerbönor kvar att tröska i området och man hoppas på att kunna tröska dem innevarande vecka. När det gäller höstspannmål och höstraps har avkastningarna ofta varit en besvikelse. Grödorna har sett fina ut men trots det, fattades något ton för att man skulle bli nöjd. I höstvetet kan de svarta axen ha påverkat avkastningen, och man forskar i vad som orsakat dem. Man har tre teorier som man funderar kring; fusarium, rödsotvirus och rotdödare. Just nu görs analyser av prover man tagit, men det tar tid att få resultat. När man testat de svarta axen i Danmark har 75 procent av de påverkade plantorna även varit angripna av rödsotvirus.

Rapsen såddes i rätt tid, men torkan påverkar uppkomsten och den grov ojämnt. Man får besluta om kommande insatser efter det regn som ser ut att vara på väg nu. Den raps som såddes tidigt har fått regn och den ser bra ut. Det har inte varit något problem med sniglar än så länge, men det kan ändra sig snabbt efter nederbörd. Man har inte heller sett angrepp av rapsjordloppa. Tillväxtreglering och bekämpning av spillsäd är på gång i de tidigt sådda fälten.

Vetesådden påbörjas idag. Torkan är besvärlig på sina håll. Det har varit en snäll höst, både vad gäller skörd och sådd. Mellangrödorna är sådda, men har i många fall inte grott än på grund av torkan. I vårspannmålen har skördarna varierat, men i många fall är man lite positivt överraskad över utfallet. Sockerbetorna ser bra ut, men de behöver nederbörd. Det har varit fokus på att ta bort fröstockar i framförallt Conviso-betorna. De flesta odlare har svampbekämpat sina betor två gånger.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– När det gäller framtid och investeringar är det en hel del fokus på täckdikning, delvis beroende på det stöd som finns att söka om man vill satsa på täckdikning. På maskinsidan är det kämpigt och maskinerna har blivit väsentligt dyrare de senaste åren och uppfattningen är att lantbrukarna är avvaktande när det gäller maskininvesteringar.

Det finns även intresse för att anlägga bevattningsdammar. I västra Skåne är det allt fler som satsar på stärkelsepotatis. Ränteläget gör att man är lite försiktig, men man sitter inte stilla i båten utan ser sig om efter nya möjligheter.

Trösksmoget vete,
sydvästra Skåne
Foton: Boel Trulsson

Mats Håkansson Växtodling
mats.hakansson@hushallningssallskapet.se
010-476 22 83

Vallarna är torra och nedbrända, likaså betena. Eventuellt får man börja stödutfodra djur som går på bete nu.

Hur är läget i fält i ditt område?

– Det var väldigt torrt i området, men nu har det börjat regna. All spannmål är skördad, men det finns lite åkerböna kvar. Sockerbetskornden har precis börjat. Vallarna är torra och nedbrända, likaså betena. Eventuellt får man börja stödutfodra djur som går på bete nu. Majsskornden beräknas komma igång om en till två veckor.

Vårspannmålen avkastade väldigt bra i området, däremot var höstspannmålen och framförallt höstvetet en besvikelse, eftersom man hade höga förväntningar. Det blev en normalskörd för mellanbygden. Vårspannmålen var betydligt bättre än förväntat och gav normal till över normal skörd. Den besvärliga våren gjorde att man trodde att vårsåden skulle bli sämre.

När det gäller höstsådden har man börjat så lite höstråg. Höstvetet får vänta. Höstrapsen som såddes runt den 20 augusti ser bra ut, den har fått lite regn. Man har bekämpat spillsäd och snart är det dags för örtogräsen. Man har sett lite angrepp av rapsjordloppa. Den raps som såddes senare och inte har fått regn har det lite jobbigare att gro.

Hur ser dina kunder på framtiden?

– Det finns många djurgårdar bland kunderna och de investerar hela tiden. Det är nya stall och nya plansilos och så vidare. Generellt sett är det ganska offensiva heltidslantbrukare bland kunderna.

Vårkorn, sydvästra Skåne.
Foto: Boel Trulsson

Hushållnings
sällskapet